

Sobre la plataforma.
Casa Farnsworth. Plano. Illinois (EUA).
Foto: Peter Smithson.

Retorn.

Mies revisitat

PLANO/XICAGO, SETEMBRE 1984

«Encara hi era tot a Xicago... al llarg del camí» (*).

Però, és clar, jo n'estava fent una lectura en retrospectiva a partir de l'obra de Mies, en la qual, per un procés no premeditat, l'essència de la manera constructiva de Xicago havia estat gradualment destil·lada... fins a semblar com si hagués estat novament inventada.

Ja a Plano, aquest procés de destil·lació s'havia completat... el fet havia esdevingut idea... potser perquè la casa Farnsworth és encara tan nova que ho sentim tan intensament! Aquí és on va tenir lloc la gran revelació.

I ben sovint, en retornar-hi, desapareix la sensació experimentada temps enrera que «aquí es va fer el gran salt». ¿Es tractava d'un salt fet retrospectivament, un salt mental dels fets a les idees, tot establint simplement una connexió entre diverses experiències aïllades?

Per exemple, aquell dia de pícnic, llarg i perfecte, a Bassae, quan reconstruïa la revelació de Paestum que ja gairebé se m'esborrava de la memòria. Si jo tornava a Paestum, ¿tornaria a sentir tan intensament aquella sensació?

Decidim conscientment no tornar mai més al passat; però gairebé sempre, pel pes de les circumstàncies, hi tornem.

Feia ja vint-i-sis anys que no havia estat a Plano. Avui sento molt intensament la seva revelació, però no la vaig sentir aleshores.

Aquesta vegada, retornant a Xicago, vaig reviure el moment en què Mies va arribar a un altre Xicago ignorat... i vaig percebre el seu esforç per construir en una cultura aliena sense traïr les tradicions que havia dut amb ell.

PETER SMITHSON

PETER SMITHSON

El període de 1942 a 1950

RETORN:

Apunts de treball

I.I.T.

Quan assoleix el màxim nivell d'austeritat és quan millor s'ajusta al que és comú i corrent.

Aquí s'establí, pel que fa a aquest continent, la credibilitat de l'arquitectura moderna com un llenguatge encara viu.

PLANO

Columnes a la plataforma, de forma quadrada, perquè s'hi pugui girar al voltant de la mateixa manera que ho fan els nens al voltant dels pilons dels embarcadors.

Vull saber més sobre Lilly Reich.

Nova projecció de les quatre diapositives en colors que vaig fer en la meua primera visita, el 1958... Aleshores ningú no tenia cura de la casa, és a dir, no hi havia una relació d'afecte entre l'ocupant i la vivenda. Això havia deteriorat l'esperit de la construcció.

L'esperit d'un edifici es recupera quan és abandonat o en runes i en ell hi viuen només l'aire, els arbres, els animals i els ocells.

ÉS UN GRAN ART

MANTENIR-SE DISCRETAMENT CALLAT

És un gran art mantenir-se discretament callat; no inclinat a la condemna, ni alterat quan hom escolta lloances o crítiques d'un mateix. Controlar els pensaments propis i silenciosament adreçar-se a Déu, fer-lo servir com a protecció i com a meta, donar poc valor al murmuris envejosos.

La meua ment és lliure i elevada, impertèrrita davant la ira del gelós, tot i que, insensiblement, sovint és atacada pel calumniador. La meua ment és lliure i elevada. Es complau en la bondat que s'adreça a mi pel disseny clement del cel.

ANDREAS HAMMERSCHMIDT
1611-1675

(*) Quan parlava de Mies a Xicago em referia, és clar, als primers anys: Els primers edificis a I.I.T. Els Promontory Apartments i el 860 Lake Shore Drive La «casa blanca en el mòdul 860» i la casa Farnsworth.